

In het begin van de middag werden Cohen en Asscher naar de *Zentralstelle* geroepen. Zij betoogden er dat men in elk geval allen die staffid van de Joodse Raad waren, diende los te laten. Het waren er ruim dertig. Zij herkregen meteen hun vrijheid. Van de voorzitters van de Joodse Raad werd vervolgens geëist dat zij het bericht van de razzia en het er aan vastgekoppelde dreigement aan de gehele Joodse bevolking van Amsterdam zouden doorgeven. Cohen en Asscher verklaarden zich daartoe bereid. De tekst voor een 'extra-editie' van *Het Joodse Weekblad* werd opgesteld waarin zij zouden bekendmaken:

'De *Sicherheitspolizei* deelt ons het volgende mede: Ongeveer zevenhonderd Joden zijn heden te Amsterdam gearresteerd. Als deze week niet de vierduizend daartoe aangewezen Joden naar de werkkampen in Duitsland vertrekken, zullen de zevenhonderd arrestanten naar een concentratiekamp in Duitsland worden overgebracht' –

aan welk concentratiekamp daarbij werd gedacht (Mauthausen), werd bekend verondersteld en de *Zentralstelle* had er geen bezwaar tegen gehad, het aantal der opgepakt iets te hoog aan te geven.

Van de *Zentralstelle* begaven Cohen en Asscher zich naar het hoofdbureau van de Joodse Raad. De raad werd er in spoedvergadering bijeengeroepen. 'Ons is', aldus, volgens de notulen, Cohen en Asscher,

'in het belang van de gearresteerde gijzelaars dringend verzocht, onze medewerking te verlenen om de aangewezenen voor Duitsland over te halen, inderdaad te vertrekken. De voorzitters menen voorts, dat een beroep moet worden gedaan op de aanwezige leden, zoveel als in hun macht is, de gemoederen te trachten te kalmeren.'

Hoe kon de Joodse Raad die 'medewerking verlenen'? Hierover vond een 'uitvoerige bespreking' plaats waarvan de slotsom was dat bij de vierduizend die naar Westerbork moesten vertrekken, nog diezelfde dag door boodschappers van de Joodse Raad een circulaire rondgebracht zou worden waarin 'de voorzitters van de Joodse Raad' de tekst van de bekendmaking in *Het Joodse Weekblad* zouden herhalen maar er ook nog één (door Cohen geformuleerde) passage aan zouden toevoegen: 'Wij voelen ons verplicht, u te wijzen op de ernst dezer waarschuwing. Overweegt haar goed. Zij betreft het lot van zevenhonderd uwer mede-Joden.'¹ De lezer ziet: er werd hierin niet expliciet op aangedrongen dat de vierduizend zich naar het Centraal Station zouden begeven – impliciet natuurlijk wèl.

¹ JR: Notulen, 14 juli 1942, p. 1.